

Spm. nr. S 2094

Til socialministeren (12/5 99) af:

Frank Aaen (EL):

»Vil ministeren bekræfte, at ingen kontanthjælpsmodtagere må fratages hele deres kontanthjælp, selv om de afviser alle former for aktivering?«

Begrundelse

På samrådet i Arbejdsmarkedsudvalget den 28. april 1999 svarede ministeren på et spørgsmål om, hvorvidt det er i orden helt at stoppe hjælpsudbetalingen, at ingen borgere må lades totalt uforsørgede. Ministerens udtalelse står i modstrid til den praksis, der er i mange kommuner og som dagligt visualiseres f.eks. af tiggende hjemløse i de københavnske gågader, der er frataget kontanthjælpen.

Svar (28/5 99)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Efter aktivlovens § 2 har enhver mand og kvinde i forhold til det offentlige ansvar for at forsørge sig selv, sin ægtefælle og sine børn under 18 år.

Det fremgår af aktivlovens § 13, at det er *en betingelse for at få kontanthjælp*, at ansøgeren og ægtefællen tager imod et rimeligt tilbud om aktivering. Dette er ensbetydende med, at personer, der vedholdende ikke vil påtage sig rimeligt tilbud om aktivering, ikke er berettiget til at modtage kontanthjælp. En klage over, at et tilbud om aktivering ikke er rimeligt, har ikke opsættende virkning således, at man kan modtage kontanthjælp uden at påtage sig tilbudet, før der endelig er taget stilling til, om tilbudet er rimeligt.

I § 13 findes der dog undtagelser til hovedreglen om, at man skal påtage sig et rimeligt tilbud om aktivering for at være berettiget til kontanthjælp:

- 1) hvis det fremgår af en lægeerklæring, at den pågældende ikke kan arbejde på grund af sygdom, eller at der er risiko for, at helbredet forringes, hvis det hidtidige arbejde fortsættes,
- 2) hvis den pågældende har ret til fravær ved graviditet, barsel og adoption efter reglerne i

lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse,

- 3) hvis den pågældende er nødt til at passe sine børn og der ikke kan anvises anden pasningsmulighed, eller
- 4) hvis arbejdet omfatter udvikling og fremstilling af krigsmateriel.

Listen består alene af eksempler og er som sådan ikke udtømmende.

Hvis en person nægtes kontanthjælp vil den pågældende til enhver tid kunne stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet herunder være indstillet på at påtage sig et rimeligt tilbud om aktivering og dermed blive berettiget til at modtage kontanthjælp, hvis pågældende i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

Hvis *en kontanthjælpsmodtager, der er i aktivering, udebliver herfra uden rimelig grund* nedsættes kontanthjælpen efter aktivlovens § 39. Nedsættelsen sker forholdsmæssigt ud fra antallet af fraværstimer og beregnes i forhold til månedens samlede tilbud om aktivering eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning. Den månedlige hjælp kan højst nedsættes med 20 pct.

Årsagen til, at hjælpen kun kan nedsættes med 20 pct. er, at kontanthjælpen er forudbetalt. Hvis kontanthjælpsmodtageren står til rådighed for arbejdsmarkedet i den efterfølgende måned, skal pågældende således være sikret mindst 80 pct. af kontanthjælpsniveauet. Kontanthjælpsmodtageren bliver således ikke stillet i en situation, hvor pågældende ikke har mulighed for at få udbetalt kontanthjælp.

Det fremgår af aktivlovens § 41, at hjælpen ophører, *hvis modtageren eller ægtefællen uden rimelig grund afviser et tilbud om aktivering*, så længe muligheden for at benytte tilbudet står åbent. Det vil sige så længe pågældende har mulighed for til hver en tid at vende tilbage til tilbudet, ophører udbetalingen af kontanthjælp.

Hvis pågældende imidlertid, efter at tilbudet ikke længere står åbent, stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet - herunder vil påtage sig et tilbud om aktivering - udbetales der igen kontanthjælp. Kommunen kan i den situation - hvis pågældende ubegrundet har afvist aktiverings-tilbudet - efter aktivlovens § 93 beslutte, at hjælpen udbetales mod tilbagebetaling.

Såfremt kontanthjælpsmodtageren får et nyt tilbud om aktivering, som pågældende deltager i, kan pågældende igen få hjælpen udbetalt uden krav om tilbagebetaling.

Kommunerne har således mulighed for i visse situationer at standse kontanthjælpen. Det